

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail-Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO CANADA M6P 3K1

No. 10., Vol. 19., 15. října-October 15th, 1985.

Walter McLean, Minister of State (Immigration) and Minister responsible for the Status of Women.

»PRAGER TAGBLATT«

Před 110 roky byl položen základ k německojazyčnému časopisu v hlavním městě českého království »Prager Tagblatt«. Časopis byl dělán tak dobře, že jeho význam se velmi brzy rozšířil nejen na celou bývalou monarchii, ale i mezinárodně. Stal se největším německojazyčným časopisem monarchie - mimo časopisů ve Vídni. V bývalé monarchii, ale také v zahraničí bylo vysoce ceněno především jeho hospodářské zpravodajství. Respekt a všeobecnou pozornost vzbuzovaly i zprávy kulturní. Ve všední dny měl časopis náklad kolem 55.000 výtisků denně a v neděli přes 70.000.

Po první světové válce se linie časopisu vyznačovala věrností novému československému státu a mezi jeho čtenáři patřil i prezident T.G. Masaryk a zahraniční ministr dr. E. Beneš. - Nacismus a konec Masarykovy československé republiky byly také koncem tohoto časopisu: po tak zvané Mnichovské dohodě, byl časopis po třiašedesátiletém vycházení zastaven. Až do konce však zůstal věren své státoporné a liberálně-demokratické tradici.

/"Vídenské Svobodné Listy"/

Karel ČAPEK

PRAYER FOR CZECHOSLOVAKIA

OCTOBER 1938

/Note: This prayer, written in October 1938 after the Munich imposed surrender, has not lost any of its meaning 47 years later. No lesser tragedy befell our nation ten years later and again two decades later in 1968./ Čapek's prayer reads:

My Lord God, who made this beautiful country. You see our suffering and our grief. To You we need not say what we are feeling, nor how low our heads are bowed. They are not bowed from shame, for there is no reason why we should be ashamed, even if fate hits us with a rod of iron. No, it is not we who have been vanquished; no, we have not lacked courage. Our people has not lost any of its honour; it has only lost a part of its body. We are like a man who has been caught in a machine; after the first and most cruel pain he feels that he still lives. Our people lives, and just because of that sharp pain we feel how strongly and how intensely we live.

O God who made this people, we need not tell You all this; but it is for us ourselves that our lips and our hearts try to express that which we must never lose: our faith — faith in ourselves and faith in our history. We are convinced that throughout history we never were on the wronging side and we shall never be. We are convinced that on our side and in our efforts there is more promise for the future, more of that which will grow and bear fruit than there is on the side of violence and temporary power. Truth is greater than violence, for it is durable. But already in this difficult moment we must be aware of the duty incumbent upon us not to await passively the future. More than ever will we work for our

Karel ČAPEK

people, for its inner force and its unity. The better be the men whom our people produce, the greater will be the work which we shall accomplish. Our fate is but a part of the fate of the whole world, which follows its course, prompted by a great and solemn necessity. We have nothing to fear from world evolution; on the contrary, no brute force will suffice to stifle the need of mankind for liberty, peace and equality between men and between peoples. We must work with all our might for ourselves; we must love our people more; we must love each other more. We believe that our great task in the world is principally to make of ourselves a people capable of a future which is better than the present sombre page of European history.

My God, we do not ask You to avenge us, but we ask You to give us confidence, so that no one hopes in vain, but seeks from now on to be of use in our eternal nation's future tasks. In this great hour, there is no place for those who despair. What we need is faith. What we need is a love which will strengthen us a thousandfold. Never will a nation be small whose faith in things to come and whose efforts for a better future remain unshaken.

(English version by Audax)

The tragic events in 1948 and 1968 have driven almost two hundred thousand people into exile and dispersed them to all corners of the globe. I cannot say how many of us remain unshaken, but certainly the vast majority remain steadfast in their beliefs, that if there is any justice left, those whom we had to leave behind will see a new dawn of freedom God has granted us in the West. May it be not too long. Some of us do work for it.

J. Josten

Thomas Tighue,
Lawrenceville

/P.S. Could you write to your Editor?/

This letter was received by the Editor of "Star-Ledger", Newark, NJ, USA:

Summit demand: Release Wallenberg

DEAR EDITOR.

President Reagan and Mikhail Gorbachev, the new Soviet leader, are scheduled to discuss issues of mutual concern at a summit conference in Geneva this November. Secretary of State Shultz and Soviet Foreign Minister Shevardnadze also plan to meet at the United Nations in New York later this month.

It is imperative that both meetings include a demand by the United States for the return of Raoul Wallenberg, a Swedish diplomat and honorary citizen

of our country, who has been held prisoner in Soviet jails for over 40 years. Mr. Wallenberg saved over 100,000 Hungarian Jews from the Nazis in 1944 and 1945. The point is this: If the Soviet Union and its new leader truly want to improve relations and show that it is a peace-loving nation, the release of Raoul Wallenberg would surely be an excellent demonstration of these intentions to the American people.

Kremlin, 1985:

The present Minister of Internal Affairs, Vitaly Fedorchuk, served with Smersh in Hungary when that organization seized Raoul Wallenberg, the Swedish diplomat who saved hundreds of Jews from the Nazi death camps. Moscow remains silent about his fate. The Soviet leaders refuse to forget or forgive Nazi crimes; there are other crimes which should also be remembered.

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY

IN CZECH AND SLOVAK LANGUAGES.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Editor of English Section:

Monica Janeček.

Články, objednávky inserátů, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
"KANADSKÉ LISTY", Box 520,
Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí
se redaktor ztotožňovat s jejich
obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ... \$ 12:00

Zámoří lodí ... \$ 12:00

Zámoří letecky ... \$ 16:00

NAŠE ROVY

Dne 22. září t.r. zemřel v Torontě poúnorový exulant architekt František Štalmach. Byla to výrazná osoba naší krajské kolonie. Byl vynikajícím odborníkem ve svém oboru; navrhl a postavil budovu centrály ontarijských spořitelů a celou řadu škol, knihoven a jiných veřejných budov. Postavil si pomník i tím, že neúhlednou kůlnu a garáž na Gladstone Ave. přestavěl na krásný český katolický kostel. Stejně tak naši moravští Slováci v Chathamu a okolí na něho nezapomenou: postavil jim na vršku v centru města pěkný kostel sv. Antonínka. Architekt Štalmach poradil a někdy i dal práci mnohým nově příchozím ve svém oboru. Byl činný i v naší Kampeličce a dovedl přesvědčit jiné o její užitečnosti. Když mu zemřela jeho manželka Brigita před dvaceti lety /22. listopadu 1965/, jeho statná vzpřímená postava jakoby se nachýlila smutkem, jakoby nesl těžší břímě na svých bedrech. Postupně odešel z aktivní krajské práce, hlavně kolem farnosti sv. Václava a žil ve svém domě na venkově. Po sňatku s paní Šteinerovou z Port Credit se usadil znovu mezi námi. Uvítal vznik nového města Mississauga, i když pohltilo jeho oblíbený Port Credit. Žil se svou druhou paní šťastným životem na Haig Blvd. a do poslední chvíle ho zajímalo, co se děje mezi námi v Torontě a okolí. Byl ve styku se svými třemi dětmi z prvního manželství: Gitou, Helenkou a Papíčkem. Svou první manželku Brigitu přežil skoro přesně o 20 let. Budiž mu kanadská země lehkou! MJ

LIDÉ MEZI NÁMI

Hon. Otto Jelínek, P.C., M.P. se stal nedávno federálním ministrem pro multi-kulturní záležitosti. V této své roli má příležitost prosazovat ve vládě, aby všichni Kanadané měli stejnou příležitost k uplatnění bez ohledu na rasu, náboženství, kulturní dědictví či zemi původu. Otto se narodil v Praze v r. 1940 a do Kanady přišel se svými rodiči v r. 1951. Do škol chodil v Oakville, Ont. /Appleby College, Trafalgar H. School a T.A. Blakelock H. School/ a absolvoval Alpine Business College v Davosu ve Švýcarsku. Jako jediný z poslanců současného parlamentu v Ottawě, O. Jelínek patří do kanadského "sdružení" slavných sportovců /Sports Hall of Fame/: se svou sestrou Marií vyhrál za Kanadu mistrovství světa v krasobruslení páru v Praze v roce 1962. Potom se věnoval obchodnímu podnikání a od roku 1972 byl poslancem fed. parlamentu. Po nedávném úspěchu pokr. konservativní strany se stal fed. ministrem pro fitness a amatérský sport. V r. 1974 se oženil se sl. Leatou Mary Bennetovou a spolu mají jednoho syna.

Naše vroucí prosba je:

„Zavaz nás s Koldi-Petosou. Bude z nás lahodná, zdravá a vzhledná zavařenina. Ušetříš peníze, práci i čas. Vyžádej si u svého obchodníka kuchářské předpisy.“

Koldi PetoSa

ČESKOSLOVENSKO. Jawa v Týnci nad Sázavou spolu s Českými závody motocyklů v Sázavě vyrábějí více než 100 tisíc motocyklů ročně, z nichž většina je určena pro export.

Pražské uzenářství

638 Queen St. West.
TORONTO, ONT. M6J 1E4

Tel.: 364-1787

Vzpomíná si některá naše čtenářka na tento vtipný inserát? Továrnu Koldi-Petosu v Heřmanově Městci u Pardubic vlastnil do února 48 inž. Ladislav Koldinský. Dnes žije se svou paní v Kentville, N.S. Vydatel t.l. jej navštívil letos v rámci autovýletu po atlantických provinciích Kanady. Cesta vedla přes Quebec, Maine, New Brunswick, Nova Scotia do Vermontu. K reportáži dojde v některém z příštích číslech; prozatím chci poděkovat těmto jednotlivcům, kteří se o zdar cesty zasloužili; jmenuji je chronologicky: Art Brown, L. Drahotský s paní, mjr. C. R. Lucano, A. Fogl s paní, F. Šnábl, Joe Bílek, manželé Fischloví, pí Marie Hodková s rod., J. A. Štěr. /slaví 20. 10. "60"/ Mrs. E. Vinci, Jan Tichý s paní, Rev. E. Linton, inž. L. Koldinský s paní, Jan Kuncíř s paní, Al. Souček s paní, Jindřich Hesvada s Mary, inž. O. Jangl, dr. Jean Brassard s paní. Všem díky! MJ

ČESKOSLOVENSKÝ LEV

provedený ve 14K zlatě

Jako přívěšek k náramku, medailon,
jehlice do kravaty nebo do klopky.

Velikost 1 (ilustrovaná) — \$120 a daň

Velikost 2 (menší) — \$49 a daň

Veškeré opravy, předělávky,
odhady zlatých a stříbrných šperků

J. M. KLEIN - ZLATNÍK

5 Shuter St., Toronto
(vedle MASSEY HALL)

862-0807

zasíláme na dobírku

NAŠE ŽENY

Dámský odbor

25. výročí trvání
spolku bylo osla-
veno banketem 28.

9. v Holiday Inn Downtown Toronto za přítomnosti mnoha přátel a hostů. Předsdkyně E. Viznerová uvítala úvodem osoby sedící u čestného stolu; byli to: starosta Toronta A. Eggleton s paní, prov. poslanec Y. Shymko, městská radní Anne Johnston, pí Thora Mills /býv. předsdkyně Mez. Rady žen/ a předseda ČSK Jiří Corn s paní. Mezi jinými hosty byla paní Simpsonová za polský dámský odbor, dr. Jan Rubeš a dr. Oskar Morawetz. Dále Jan Trávníček, předseda MMI. Zvláště potěšila účast sester Roušalové, Kohoutové a Havlíkové. Funkce Master of Ceremonies se s úspěchem zhostil Jiří Rohn. Dojemná byla vzpomínka na minulou činnost odboru, když předsdkyní byla Ruth Petříčková. Večeře začala modlitbou Kena Kupise a k poslechu vyhrávala hudba p. Musila. Atmosféra večera byla velmi přátelská. Zajímavé bylo vystoupení 14ti členů souboru Nového divadla za vedení Pavla Krále. Předvedli kabaret s kaleidoskopem písní v kostýmech "divokých" 20. let. Po

jejich vystoupení následoval tanec všech. Zajímavou myšlenkou byla vzpomínková knížka, do které přispěly všechny členky odboru. Každá sestra napsala, co pro ni Dámský odbor znamená. Pro anglicky mluvící hosty byla k dispozici brožura v angličtině se symbolickým znakem spolku, který navrhl Ferda Čulík. Díky patří členkám zvláštního výboru, který se postaral o uskutečnění banketu a který vedla Blanka Rohnová. Vedení odboru se těší na shledanou s krajskou veřejností na Vánočním Bazáru, který se koná v neděli 3. listopadu v Lakeshore Inn, 2000 Lakeshore Blvd. West, Toronto od 12 hod. v poledne do 6 hod. večer.

Kdo by z našich čtenářek chtěl k Dámskému odboru připojit, nechť volá předsdkyni pí E. Viznerovou, tel. 766-5574. Doporučujeme všem účast na Bazáru. MJ

UPŘÍMNÉ BLAHOPŘÁNÍ

Čtenáři z Ottawy nás upozornili, že tam dne 13. listopadu oslaví své 65. narozeniny zasloužilá poúnorová exulantka, paní Ludmila Horová. Bez ní by poslanec čs. parlamentu do února 48, Ota Hora, nedosáhl ani zlomek toho, co dosáhl. Trpěla s ním, kdy on měl nesnáze a měla radost z jeho úspěchů. Jak to má být, sdílela se svým manželem doby zlé i dobré. Zvláště během nemoci Oty stála mu po boku a je to její zásluha, že se Ota cítí zas zdravotně líp. Doufáme, že ještě dlouho bude po Otově boku, aby za nás za všechny na něho dávala pozor, aby byl ještě dlouho mezi námi. MJ

kultura C.N.E.

Letošní Kanadská národní výstava čili CNE byla podle úsudku mnohých jednou z nejúspěšnějších, ač jí nepředlo počasí. Byla pestřejší, než kdy jindy a každý si přišel na své. CNE se stává také kulturní záležitostí a mnohé taneční, pěvecké a jiné soubory amatérů a profesionálů mají příležitost ukázat své umění. Tradiční je oběd, kterým ředitelství výstavy uctívá každoročně přínos různých etnických skupin. Slavnostní řečníci na letošním multikulturním obědě byla provinční ministryně občanství a kultury, Hon. Lily Muir, na našem obřadu skvěle vykouzlila oběda byl za zásluhy o porozumění mezi etnickými skupinami významná p. Harry Gairy, původem z Jamajky, který býval instruktorem CPR portýrů a zaučoval do "řemesla" nejen vydavatele t. l., ale i dr. Josefa Čermáka, Q.C., když si přivydělávali na studia během vánočních prázdnin před mnoha lety. Oběd se konal 27. srpna 1985 a referát o něm vyšel téměř ve všech etnických listech v Ontáriu. Informace o letošní CNE pohotově poskytoval etnickému tisku krajan J. Broušek prostřednictvím služby Canadian Informer. Foto: Rick Upton. Uprostřed je Miss CNE sl. Valerie Ramseyer, vlevo je p. H. Gairy.

Podivná emigrace

J. ORLIČAN

Shodou okolností jsem se po čase opět dostal do Zimardnu na Spolkový úřad pro udělování azylu. Šel jsem tam s nepřijemnými pocity, ačkoli jsem se neměl toho bát, ač jsem měl po devíti měsících v lůžku v Mníchově a kapce. V tomto lůžku, mimochodem, jsem byl o mnohem později, zejména nejmladšími uprchlíky. A taky několika krajany-uprchlíky, kteří mají konkrétní a sice bezpředmětné konzultativní centrum v Kolíně nad Rýnem (konzultativní centrum Hlavič nebude). Největší a poslední rýnu v tomto směru jsem však dostal v čekárně pro žádatele o azyl na zmluvném úřadu. Rozhovor, který jsem měl, si nemohu nechat pro sebe. Čtyři mladí lidé, kteří v čekárně seděli, se otypekávali s mnou, ať si dle mého oblíbení, usnuli za hodina důvěry. Rozvinul se tento rozhovor:

Malý muž Jan (obrací se na druhého):
"Kudy si šel?"

Malý Tomáš: "Zádné mejdlo, přes Jugo a Rakousko. A ty?"

Jan: "Kamarské, to byl malý. Ji zadržel se zápisu SSJ. Ty vole, tam sme byli smrti prověřeni. Měj posíral u vedoucího zjednot. Ale už deset letů malý smrti prověř."

Další (mladý žena, ale ne zraje): "Krejt. Kde si v Česku děláš?"

Jan: "U CKM (Čestovní kancelář mládeže). Tam se máš daleko sehnat."

Tomáš: "Co tu chceš dělat?"

Jan: "To je jedno, zatím nic. Sem intenzí a ti tady mají vysokou podporu. Z toho se dá žít a časem sehnat nějaký kšeft. To chce vydržet pět let."

Další: "Mě leš se dá vydržet. Za pět let si tady dáš občanství a bálševici milost a seš v pohodě."

Tomáš: "To je jasný, komouři sou celí švábi, když si někdo požádá o milost. Hejtí je to s tím balíkem, co chytíš."

Jan: "Něboj! To nesmíš říct, že máš zanev. Musíš jim říct, že si chudší. Voni pak tolik nechytí."

Další: "Vodku co všechno víš?"

Jan: "To bych nebych chvil, kdybych to nevěděl. To ví doma každý, kdo chce zadržnout. Přece normální člověk dá let i těm, co tam jezdí. Voni sou ale bíbí. Voni když mají cizí občanství, tak musejí denně měnit třicet malen. Já jim je ale nedám. Hned jak dostanu cizí občanství, tak si zařídím vo vyřizovací letecký pas a mám to doma. To se počítá."

Petr (nejmladší muž): "Nevíte někdo, co se tam vypráví?" (Točí v kanceláři pro zjišťování podmínek azylu.)

Jan a Tomáš (najednou): "Vole."

Jan: "Přecť jestli ti doma vyšlyhali nebo jestli si byl zavřeni, tak jestli ti bolleveci bálševici v náležištích komouři, ale hlavně se posíj, jestli si myslíš, že by si byl zavřeni, kdyby se vrátil. Hlavně si dej bacha, aby si nezaplnil vo politice. Voni nevidí, vo co se. Do "R" měloš mít azyl. Taky musíš dávat bacha a nezastatovat, že si byl u bolleveci, voni tohle

všechno vědí a na zděhly komouři se potpí. Ty prej dostáváš azyl dřív než ostatní."

Tomáš: "Ticho. Už volají prvního."

O svých pocitech se nechci rozepisovat, rozhodně by nebyly objektivní, třebaže nejsem žádný vločka, kterou jen tak někdo odlokuje. Také vím, že máme dobrou mládež, na kterou je spolehnout. Její příslušníci zůstávají v lůžku rok v květnu do Lónu k poměrně snorických vojáků. Jednou si nás tam zveřejní a vyfoťou se. 5. úmí mladými jimi zpívají country song "Vilám se Rome...". k přivítání nově příjezdců Spojených států po jeho prvního zvolení. Rozhodně je doma těch dobších věk, než těch "sed uš mím, co jímé chytíš". Ovšem pozor: i tato mládež jsou už krev a je jenom na nás, aby i z nich byli dobří lidé a možná i Českoslováci.

Vyvěstlivky výrazů: zraje - mladý, téměř nezkoušený člověk; žádné mejdlo - obilnité záležitosti; Jugo - Jugoslávce; ty vole - přítelkyně oslovení, uložení v České socialistické republice; bíbí - dítě; malena - matka, na Slovensku máto; balík - věští šlečka peníze, zejména devizových, totiž co zanev; bíbel - nerozlišné chování; bachnout - zadržnout; uťet, dáti feť - promluvit si; mám to doma, to se počítá - dobře pořízen bez právní jistoty; upravnice - člověk zkomouřil křiví ovory, také viz Quilling.

Podle jednoho pramene si vztah k Československu upravilo v Německu šest tisíc, podle druhého "jen" 4500. Bě politických uprchlíků s německými azylujícími pasy. Úřady očekávají, že "politické uprchlíky se zachovají jinak" - tak obzvláště to formuloval jeden vysoký úředník v Bonn. (Ota Filip, PRAVO LIDU)

Ničeho se lidé nebojí tolik jako smichu

GOGOL

Cizí neštěstí rozumu nepřidá

DOSTOJEVSKIJ

Leda násilím může člověk donutit druhé lidi,

aby dělali to, co pokládají za absurdní

GERCEN

Jako je podstatou hmoty tíže, tak musíme říci, že podstatou ducha je svoboda

HEGEL

Mohu vlastně mluvit a psát jen tehdy, uvádí-li mne předmět v pohnutí nebo v nadšení

FEUERBACH

Petr a Anna Benešovi zvou přátele divadla, dobrého jídla a pití do svého

Bistru Benes

17 Main Street East
Grimsby, Ontario

Rezervace na č. 1-945-4498

Z KRAJANSKÉHO ŽIVOTA

Náš spolupracovník Alex

Warner, roz. Weinberger, oslavil 7. října t. r. v Torontě "55". Nedávno měl na tor. universitě zajímavou přednášku o historii čs. Židů od 9. století. -- Do Toronta se z Moncton, NB přesunul číšník A. Varga. -- Ota Hora byl 1 den v nemocnici, na diabetickém oddělení na zkouškách. Sotva došel domů, dal se do psaní dalších článků varujících před mezinárodním komunistickým spiknutím. -- Monika Pišingerová se z Hamiltonu přestěhovala do Waterdown, Ont. -- 3., 10. a 17. listopadu dává Nové divadlo v Limelight Dinner Theatre Piskáčkovu operetu "Perly panny Serafinky". Další informace: 368-0420. -- Pí Jiřina Kubánková nás upozornila na zajímavou knihu R. Vrby a A. Bestice: "I cannot forgive", která pojednává o 17ti-letém chlapci z Topolčan na Slovensku, kterému se podařil útek z Osvětimi. --

Zdeněk Vykoukal odletěl 6. 10. na 15ti-denní návštěvu Španělska. Žije jinak v Bowmanville, Ont. -- 2. listopadu pořádá Klub Moravan v hale sv. Václava "Moravsko-slovácké hody". Začátek: 8. -- Z Kuwaitu emigroval do Toronta Josef Skobla s paní Getrudou a dvěma dětmi. -- Dp. Šach a dp. Esterka byli na pouti v

SLOVO MÁ POSLANEC MASARYK

Pěti redaktorů Karla Jadrného vydala rmnichovská edice ARKYR ve spolupráci se Společností pro vědy a umění objevnou knihu Jiřího Kovtuna »Slovo má poslanec Masaryk«. Jsou to parlamentní projevy T. G. Masaryka ve vídeňském parlamentu z let 1891 až do roku 1914 (doplněné dokumentární fotografiemi), které jsou svědectvím nejen o politickém přehledu profesora Masaryka, ale především o celém posledním dvacetiletí Rakouska. (Edice ARKYR, Poštach 340208, D-8000 MUENCHEN 34. - Cena: 25 DM.)

3 NOVÉ KNIHY INDEXU

Synové nemávají rádi, když se jejich prvotina inzeruje jako, že »syn známého Milana Šimečky Martin M. Šimečka napsal tři samostatné příběhy, které pod společným názvem "Žabí rok" vydal Index.« Ale v případě Martina M. Šimečky to je třeba povědět - pro orientaci čtenářům. Že totiž nedostávají do ruky filosofické eseje, ale povídky, barvitě vyprávěné moderní slovenštinou (tedy nikoli v překladu, protože proč tak slovenské knížky pracně překládat do češtiny?).

Druhá knížka - spíš sešitek - jsou eseje Bohemica "Shledání smyslu" a jiné úvahy z let 1978 až 1984, vydané ve spolupráci s redakcí Listy.

Třetí knížka vyšla vlastním nákladem autora Ivana Svítáka a má název "Kámen mudrců" (už byla anoncována v Reportéru 2/85). Ivan Svíták svou knížku úvah, monologů, logiky smíchu, zoologie, racionality absurdity, byrokracie a čertví čeho ještě charakterizuje jako »dialektiku, vyloženou kalifornským způsobem«. V každém příběhu je to jedna z nejlepších knížek letošního roku a je to jen důkaz ostudného obrazu čs. exilu, že si takovoutle knížku musí autor vydávat vlastním nákladem! /"Reportér"/

Pojištění je věc důvěry

Přes 30 let služby naší veřejnosti s největší kanadskou životní pojišťovnou

SUN LIFE OF CANADA

VLADIMÍR VÁLEK, C.L.U.

Senior Representative

Tel. 232-1620

56 Aberfoyle Cr., Suite 400
/Proti Islington Subway Station.

Toronto, Ont.,
MRX 2W4

JEDEN ZE STÁTEČNÝCH

Všeobecně jsou známí čes. letci, kteří se po 2. svět. válce vrátili do Československa. Někteří z nich sepsali a publikovali své válečné zážitky, jako např. Buřka, F. Fajtl, Šiška, F. Jíroňský a další. Méně známí jsou letci československého původu žijící po celém světě.

Dnes bych chtěl napsat o jednom ze státečných, který žije v Kanadě. Je jím Gusta Přistupa z Toronta. Do Kanady za rodiči přijel se svými sourozenci Lídou a Mirkem, když mu bylo pouhých 6 let. Rodiče byli velkými vlastenci a děti byly od útlého mládí vychovávány v českém duchu a vlastenectví. Po Mnichově Gustík a další kanadští českoslováci sledovali situaci v Evropě a speciálně v Československu. Když začala válka, Gustík, který byl v té době dospívajícím chlapcem, začal kanadské letectvo o přijetí do pilotní školy. Jeho přání se uskutečnilo v létě 1942 a po úspěšných přijímacích zkouškách byl přijat do Initial Flying Training Unit v Saskatchewan. Na jaře 1943 dál postupoval do Advanced Flying Training Unit v Medicine Hat v Albertě. Zde zde byli i další Češi, kteří viděli již bitvu o Británii a mnohý učitelství měli za sebou. V Albertě učili jako instruktoři učili své žáky taktice, akrobacii, ale i základy náboru do československých peruti v Anglii, které potřebovaly doplnit utrpěné ztráty. Samozřejmě že i Gustík – rálem i duší Čech – ani na chvíli nezapomněl a k novým křídům nad kapsou své uniformy si na rameno přišel hrde Československá. Po skončení výcviku měl na vybranou jít buď do RCAF, nebo do RAF do Anglie k čes. peruti. Zvolil to druhé, i když v kanadském letectvu byly mnohem větší výhody, jako např. lepší strava, vyšší hodnota, vyšší plat a pod.

V Operation Training Unit v Anglii piloti byli shodováni jak jsou schopni plnit bojové úkoly, dále byli doškoleni v taktice, střelbě, navigaci, komunikaci a závěrečná léze OTU byl tzv. "posting to operation squadron" (neboli zařazení k bojové peruti). Gustík měl velkou radost, když byl zařazen k československé 312.-ce v hodnosti F/Sgt 654758 (letecký letáček). 312. sq. byla vyzbrojena letouny typu Spitfire LF Mk IX určené pro operace v malých výškách. Na polním letišti v Appledram ležícím asi 4 km od Chichester byl rušný život. Squadron byla pověena mnoha lity různého charakteru, bombardování s 500 lb. bombami, doprovody bombardérů atd. Nejvíce cílů bylo nad severní Francií. 4. června 1944 "Gustíkova" 312. vyhlásila barvy bílou a černou a začaly se barvit křídla všech Spitfire. Něco bylo ve vzduchu, mysleli si všichni letci. Potvrdilo se to o den později večer, když velitel wingu informoval piloty o operaci D-Day spojeneckých vojsk, která se přišel den vyložit v Normandii. Tak konečně se dočkali Gustík jako každý pilot 312. přijal zprávu s ulehčením.

6. června od 4 hodiny ránní celá 312. je v bojové pohotovosti. První Spitfire startují na první hlídku po sedmé hodině ránní. I Gustík startoval tohoto památného dne se svým Spitfirem, pod sebou kam oko dohlédlo plno lodí, plavidel a na pobřeží vojska, tanky, transportéry.

28. června Gustík se svými kamarády od 312. přistává na polním letišti Plumetot ve Francii. 134. wing, jenž se skládá ze 310, 312, 313 sq., byl první, který přistál na území Francie. Gustík vzletěl k hlídce nad městem Caen a vire a k večeru přistál. Na tu noc nikdy nezapomene. Letiště totiž bylo blízko fronty. Německé letosťtecké granáty dopadaly i na jejich letiště. Hodně vojáků bylo usmrceno, naši piloti však vyvázeli bez škábnutí. Druhý den znovu vzletěl a tu noc Němci opět vyvázeli. Zničili jim tanky, děla, nákladní automobily, měli těžké ztráty, další kamarád se nevrátil. Po poledni se 312. vrátila zpět do Tangmere v Anglii. Gustík si přivezl zpět korst v podobě váhy koňku. Koňak vypil, vignetu mu dodnes schovanou na památku.

Od 11. července 1944 Gustík létal z letiště z Goldfishallu. Bojové úkoly byly stejné. Piloti nad Francií, ostřelovali vlaky, transporty, kolony aut, baterie dělostřelectva. Osudného 11. srpna ve 44. roce Gustík ve čtyřlístném ruji záutočil nad Holandskem na vojenský vlak. Ve výšce pouhých 200 stop zafixoval na lokomotivu, zmáčk spoušť a z 20mm kanónu dívka stříel zasáhla lokomotivu, která explodovala a zároveň s ní byl zasažen i Gustíkův Spitfire. Možná ho zasáhly protiletectvé kulomety, možná letácké kusy z lokomotivy. Nikdo neví, vše se sešlo tak rychle. Gustíkův letoun měl velmi nízkou výšku. Olejový tlak rapidně klesal, teplota glykolu stoupala, nebylo již možné se vrátit zpět na základnu. Měl jedinou možnost a to přistát, avšak přistát se Spitfirem bez motoru není tak jednoduché. Vše se odehrálo rychle. Otevřel kabinu, vypnul všechny spínače, zavřel benzín a přistál na břiše. Na konci louky byl příkop, do kterého se letoun zabodil a přepadnul na záda. To je asi konec, myslí si Gustík, když ucítil prudkou bolest v těle a benzínové výpary mu šly do obličej. Kamarádi na zbývajících letounech přeletěli nad rozbitým Spitfirem, z kterého bezvládně visel Gustík. Měli již málo paliva a museli se vrátit zpět. To nemohl přelít, mysleli si. Z louky však přiblíhli holandské formace, kteří vytáhli Gustíka ven. Pár minut později celý Spitfire explodoval. Z blízka vesnice přijel i doktor, který Gustíka prohlídl. Po krátké konzultaci s vesničany prohlásil, že Gustík musí do nemocnice, zranění bylo vážné. Gustík přes utrpenou bolest si zachoval chladnou mysl a daroval svoji pistoli Holanďanům, těž peníze, které (soused) před každou misí. Němci přijeli velmi rychle. Zajímali se o zranění a jeho zbraň. Tam je, ukázal Gustík na hořící letoun.

Odvážili ho do nemocnice a postavili stráž za dveře. V nemocnici si pobyl nějaký ten týden. Německá sestra mu skoro každý den ukázala, že mu budou amputovat ruku, nakonec ruku i rameno mu dali do gádry. 3. října byl Gustík převezen do Luft 3. Němci samozřejmě přišli na to, že je Čech podle známky, kterou každý pilot musel mít na košátku na krku. Gustík jako Čech byl považován za velozrádce říše a zadržována se na něho Ženevská konvence. Balíčky od červeného kříže mu přišly, ale kamarádi se s ním dělili i o to málo, co měl. Nakonec byl převezen do Luft IX C na dnešním polském území.

Před koncem války ustupovali s Němci i zajatí letci na západ. Během porohu ztratil Gustík kamaráda, který už nemohl jít a Němci ho zastřelili. Nakonec v květnu po velkých útrapách byli osvobozeni 1. ukrajinským sborem. Potom byli zajatci, předání Spojeneckým vojskům a leždi převezeni do Anglie.

Po válce se Gustík vrátil zpět do Kanady. Z Monreálu poslal telegram domů do Toronta rodičům. Mimo jiné tam stálo: Maminko, nezapomeň udělat bramborové placky! Brzy poté se Gustík oženil, má syna a dceru, dnes už je Gustík dědečkem.

Gustík je velmi skromný člověk, o svých válečných zkušenostech málo kdy mluví. Pro něho to byla jenom povinnost, že jím konal válečník, o tom svědčí dopis L.A.C. Karla Sváby jeho rodičům do Toronta. "Je to předešlý velice dobrý kamarád, snažil se vždy být ve všem a všude líný, věděl co chce a mohl říci až moc pilný. Svůj pilotní formát provádl bezvadně a šlo mu to, byl v tom pánem. Je to hodný chlapec a my u 312.-eky jsme všichni šťastni, že žije."

Gusta Přistupa byl za svou bojovou činnost udělován čs. válečným křížem a dalšími československými medailami a též obdržel britské a kanadské vyznamenání. Protože je Gustík skromný člověk a o svých zážitcích nerad mluví, dovolil jsem si napsat tento článek, abych vzdal čest nejen jemu, ale i ostatním čs. pilotům, kteří žijí neokázale mezi námi.

N. Petrá

SDRUŽENÍ PŘÁTEL LETCŮ

Revue "Letectví a kosmonautika" měla v č. 20/85 zajímavý článek z pera Václava Tikovského pod názvem

"Mnozí nedoletěli" s podtitulem "Vyprávění o jedné knize". Autor uvádí, že jde o rukopis Františka Louckého, který získal 2. cenu 33. ročníku Soutěže historických a dokumentárních prací a má vyjít v dohledné době v nakladatelství "Naše Vojsko" v Praze. Loucký shrmožoval po 10 let všechny dostupné informace o čs. letcích 2. světové války, kteří padli. Získané informace autor udává v tomto řazení: jméno a hodnost, rodiště, útvar, datum, kdy padl, stručné vyliční okolnosti a konečně, kde je letec pohřben, příp. jakým způsobem byla uctěna jeho památka. V rukopise jsou zachyceny osudy 548 letců. Obsahuje také jmenový seznam příslušníků čs. letectva, kteří zahynuli za německé okupace. Také je přiložen přehled jednotlivců, kteří zemřeli od konce války doma či v zahraničí. --Do Sdružení přátel letců se přihlásil J. Krybus ze Santa Paula, CA, USA. --Seznam členů 310. peruti, kteří se účastnili Bitvy o Británii a kteří dosud žijí /viz článek v "KL" o F/O J.E. Boultonovi z pera Ludmily, vdovy Hýblerové/, je chybný: podtrženo není jméno J. Hubáčka, ač tento žije v Kdyni v ČSSR. Je to týž Hubáček, co byl členem akrobatické trojice Novák-Široký-Hubáček. Po válce byl šéfem ČSA. --Mjr. let. Jan Ambuš, ač je na první fotografii členů 310. čs. peruti a uveden jako zástupce velitele mjr. Hessa, se stal od 17. srpna velitelem 312. peruti; tato perut byla přeznamenána na letiště Speke, odkud chránila Liverpool.

B. Chamberlain slibil zjistit, kteří piloti od 312. se kvalifikovali jako účastníci Bitvy o Británii, která oficiálně trvala do 31. října 1940, při čemž letec musel mít nejméně 3 operační lety v té době. --Student francouzských archivů zjistil, že v nich je uveden čs. pilot Rečka, ale po jeho odchodu do Anglie ho Angličané vedli pod jménem "Pecha". Tento omyl nebyl zatím v anglických záznamech opraven. --Máme foto letce Jindřicha Berana z Rožné, okr. Nové Město na Moravě. --S/L M. Liškutin nám poslal dalších 30 fotografií ze svého bohatého válečného archivu. Jsou na nich mj.: Ant. Dvořák, Ant. Ocelka, V. Šlouf, Vláda Kopeček, Ota Smík, Josef Kohout, Karlik Pošta, Robiš Ossendorf-Osen-sky, Jaroslav Šodek a F. Truhlář, všichni od 312. čs. peruti. --Přítel nám poslal z ČSSR článek F. Fajtla "Za plk. letcem Janem Perníkáčem", z roku 1977. Perníkáč se zasloužil o evakuaci čs. letců z franc. přístavu Port Vendres do Anglie po porážce Francie. Před válkou studoval na francouzské vysoké letecké škole v Paříži. --Pro případ, že Louckého kniha "Mnozí nedoletěli" vyjde anglicky, pravděpodobný název angl. vydání bude "Those who failed to return". /Návrh pochází od Angličanky, která žije v Praze--jde o vdovu po letci A. Mžourkovi./ --Je přirozené, že Angličané měli potíže při psaní jmen našich letců. Např. v záznamech udělali z Vrtiše prostě Urtiše. Drčka byl přejmenován na "Dročka" a pod. --Red. Josten nám z Anglie poslal článek ze "Sunday Times" s datem 30. dubna 1967 "Sikorski: 2 versions". Jde o tehdejší interview s kpt. let. E. Prchalem, který vyvrátil kategoricky sabotáž se strany Angličanů, resp. Churchilla. --G/Capt. Paul "Bomber" Harris na přání red. Jostena přijal funkci "Campaign Director" Britského Výboru pro obranu nespravedlivě pronásledovaných. --Jan Sigmund se v Anglii sešel s dr. Stefanem Aurelem. --Kdo znal Fr. Horkého, který padl 3. 11. 42 a je pohřben na hřbitově Beccles Rd. Cemetery, Lowestoft v hrabství Suffolk v Anglii? --Pohlednici z Nauders v Rakousku nám poslala vdova po záp. letci Mirkovi Plaňavovi, který tam zahynul v prosinci r. 1968. --Kanadský žurnalista F/O Ron Lowman, DFC, napsal nedávno do "Canadian Military Journal" zajímavý článek "Sir Douglas Bader, CBE, DSO + 2 BARS, DFC + BAR". --František Peřina nám z Arizony napsal, že článek F. Fajtla o plk. Perníkáčovi je pravdivým svědectvím.

Jeho osobnosti. Setkal se s plk. Perníkáčem a mjr. Ambušem 18. 5. 40 při návštěvě tzv. Bourdounky. --Č. 49 revue "After the Battle" obsahuje článek o nehodě poblíž Imber v Anglii, při které letoun Hurricane omylem spustil kulometnou palbu na skupinu pozorovatelů. Při tom zahynulo 25 vysokých armádních a leteckých důstojníků, včetně brig. gen. Taylora. Při nehodě málem přišel o život let. maršál Orlebar, dobrý známý našich letců a přítel Jana Masaryka. --Č. 24 revue "After the Battle" měla článek "1978 Sikorski Sequel", pojednávající o vřeku, který byl vytažen ze dna moře. --Kniha "The Battle over Britain" z pera F.K. Massona tvrdí, že Bitvu o Británii se účastnili od 312. čs. peruti jen P/O Kruml a P/O Klán. Jiný pramen má jméno mjr. Amruše. --312. perut byla prohlášena za operační 2. října 40. Sloužili v ní mj.: F. Peřina od 5. 9.; Klán, Kruml, Světlík, Pošta, Peroutka a Smolík všichni od 19. 9. V knize D. Woods a D. Dempstera "The Narrow Margin", která pojednává o Bitvě o Británii, nikdo z výše jmenovaných v přehledu účastníků Bitvy o B. uveden není. /Pokud je to chyba, je na místě informace opravit! --Máme slibenou fotografii F. Schejbal z Ostřetína. --K. Šeda sloužil za války u 310. a 68. peruti RAF. --Red. Josten se účastnil vzpomínky polských let. veteránů u pomníku v Northolt. Bylo tam několik angl. let. maršálů, vojenští attaché z USA, Belgie a Kanady. Čs. letce reprezentovali K. Pospíchal, Vlad. Soukup, K. Náprstek, Jar. Muzika, AFC, Marcel Ludíkar a Mirek Mansfeld, DSO, DFC, AFC. Ceremonie byla 7. září 85. --Také "Free Czechoslovakia Press" ze 4. května 1967 zminila o interview s kpt. E. Prchalem o havárii poblíž Gibraltaru. Na palubě byli také 2 angl. poslanci. --M. Ludíkar nás upozornil, že informace o Czechoslovak Medal of Honour v souvislosti s kan. letcem Turnerem není správná; nejspíš šlo o čs. válečný kříž. --Máme adresu Bohouše "Suchara" /Jaroše. Kdo ji sháněl? --Syn dr. Ant. Macenaura ze Sokolnice u Brna hledá letce, kteří se s ním znali za války v Anglii. /Dr. Macenauer zemřel v r. 1984 v Sokolnici v hodnosti plukovníka v zál. / Měl RAF číslo 82619. Byl v Ciz. legii, v Tours, 39-40, v Kanadě v De Winton a Med. Hat, od r. 44 u 84. kan. grupy. --V září t.r. umístili obyvatelé v Talbenny /Jižní Wales/ v kostele na okraji býval. letiště "Roll of Honour". Asi polovina jmen jsou padlí od 311. čs. peruti. V čs. delegaci byli Ludíkarovi, Šnajdrovi, Knappovi, Pospíchal, Polák, Nahodil, Pokorný, Geizlar; nemohli se dostat Patzelt a Hahn /oba po operacích/; chyběl Žezulka /měl nedávno srd. záchvat/ a Zelený a Šponar /byli právě někde na cestách/. Místní obyvatelé se o naše byty letce dobře postarali a vzpomínali na válečná léta, ač tehdy byli mladí. --Kan. občan Stojan sloužil za války u 312. peruti. Kdo ho znal? --Dne 6. října se konal v Londýně tradiční letecký večírek v čs. národním domě. Zprávu přineseme. --15. 9. byl na hřbitově v Brookwoodu uložen popel mjr. let. J. Hýblera. Ceremoniálem byl dp. dr. Jan Lang. --Máme text projevu kpt. E. Prchala na "Hlasu Ameriky" 3. 12. 1952, kterým odpověděl na rozhl. projev tehdejšího gen. let. F. Rypla. --F. Krůša nám poslal stručný životopis. Měl tak bohatý život, že by to vystačilo na silnou knihu. --V Calgary se nedávno sešlo na 1.000 letců, kteří byli za války zajatí Němci. Za naše tam byl F. Krůša. --Věra Slipková se vrátila z Jižní Ameriky a ujala se zaš. funkce jednatelky Sdružení přátel letců. Její manžel Hugo Slipka byl autorem tří knih o záp. letcích těsně po válce. --Z Kal. se ozval Zikmund F. Karáček a slibil zapůjčit vál. fotografie. --Dovvěřili jsme se, že Turnerova dcera žije v Torontě a požádá při sestavování knížky o svém otci. Turner byl přítelem W/C J. Gellnera; sešli se také ve Staff College v Torontě. Kniha "Turner the Bull" obsahuje celou jednu kapitolu o čs. letcích.

Text k obrádkům, shora dolů:

1. Jako letcecký kadet s nápisem "Československá" na rameni.
2. Nadle svého bojového letounu.
3. Jako válečný zajatec Němci.
4. Po návratu do Kanady. Shledání s přáteli v Chichesteru, Ont.
5. Vyznamenání získané, kdy Fajtla a Lída Růža v Torontu.
6. Portrét z roku 1944.

František Loucký: Mělo v archivu několik korespondenčních listů, které Gustav Přistupa napsal, poslal se zajistit svým rodičům.

Z LYRIKY VÁLKY

Lubomír Zink

VZPOMÍNKA

březově bílá noc vlny vábí
na moři dlouze prohne se den
za hřbetem vlny bleskne hřbet hadí
hřbet hadí v touhu proměněn

k ránu se do vln námořník dívá
z pěnivých vírů kouzlí si sen . . .
klekání tichne v polích se stmívá
a poutník sedá unaven

z dalekých oken světlo se spíná
měsícem stín je orosen
z tisíce hvězd dnes spadne ti jiná
červená růže za plotem

šátečkem máváš na bílé cestě
se rtů hlas dávno vítr ti vzal
a v slzách šednou blátivé deště
ozvěnou tichne půlnoc skal

v bělavých pěnách ráno se ztrácí
z pohaslých ohňů odvanul dým
nebe se v dálce zakrvácí
a vlnám teskně šeptá tvůj stín

o zítřku ztichlém v klínu.

Utlou knížku "Z lyriky války" jsme dostali do našeho vojenského archivu od A. Wenzbauera z Winnipegu, který ji našel ve sklepech býv. českého knihkupectví p. A. Dojáděka. Knižku napsali vojáci 1. čs. brigády "kdesi v Anglii" ve druhé světové válce a vydalo ji v omezeném nákladu archivní oddělení brigády. Svazek má 31 stran a rok vydání je 1941. Do knížky přispěli: Jiří Mucha, Rudolf Nekola, Zdena Ančička, O. Molitor, Ivan Jelínek, Alois Volek a Lubomír Zink. Rudolf Nekola se po válce stal redaktorem "Obrony lidu" a po únoru 48 emigroval do Kanady, kde po řadu let redigoval krajský "Nový Domov". Jiřímu Muchovi dovolili dočasní rudi mocipáni v Praze vydat v r. 66 jeho velkostí o 2. světové válce "Oheň proti ohni", které mělo 340 stran. Zemřel pryč v Československu. Zajímal by nás, kdo se skrývá za pseudonymem "O. Molitor". O Z. Ančičce nic nevíme a budeme vděční za jakoukoliv informaci. Ivan Jelínek žije v exilu v Anglii a Lubomír Zink je exulantem v Kanadě a píše komentáře pro "Toronto Sun". Alois Volek, narozený z českých rodičů ve Vídni, sloužil za války v RAF a dosáhl hodnosti škpt. či F/Lt. Zastával funkci navigátora v letounech typu Liberátor u 246. anglické dopravní perutě. Zahynul s posádkou a 13ti cestujícími těsně po startu z RAF letiště Lajes na ostrově Terceira na Azorech při letu do Anglie. Soudí se, že vinu na havárii měla porucha výškového kormidla. S ním zahynuli: V. Jílek, L. Kondziolka a D. Brochard.

Bayonne, Pyreneje, 11. října 1914: přísaha příslušníků slavné Roty Nazdar na praporec, který vyšly dány města. Praporec nesl četař Ivan Štafl a přisahu přednesl četař Svoboda. Velitelem pluku byl kpt. Cizinecké Legie G. Sallé, který byl smrtelně raněn 9. 5. 1916 na La Targette.

O vojácích

Br. L. Máníček nám z

Francie poslal několik zajímavých historických brožur o našich vojácích obou válek ve Francii. -- Máme kontakt s Radkem Mašínem v USA a přineseme kapitolu z knížky "3 kontra Gestapo" o jeho statečném otci. -- Čs. válečný kříž koupí za přijatelnou cenu důstojník čs. zahr. armády. Nabídka do red. "KL". -- Hledá se dr. Karel Engliš, ex Fatra. -- Býv. policejní prezident Olomouce dr. Jindřich Procházka byl za války Němci poslán do Mauthausenu, kde zahynul. Svědkem smrti byl rotmistr Horáček, který se dočkal konce války v Dachau. -- Máme foto hrobky gen. Josefa Šnejdárka na hřbitově Ben M'sik v Casablanca. -- Mir. Kerner, pův. ze Žeravic u Kyjova, oslavil nedávno "75". -- Hledá se četař Jiří Bek, od brig. ambulance v Anglii. -- Uveřejníme krásný lineoryt Velena Fanderlika "Fort St. Jean v Marseille". -- Red. J. Josten nám z Anglie poslal několik zajímavých krátkých povídek o našich vojácích v Anglii. -- Plk. J. Novák, MBE, nám poslal článek "Gen. Lev Prchala a Mnichov". Přineseme. -- Voj. historik S. Auský, rezident v Las Cruces, New Mexico, USA, nám půjčil foto TGM v Rusku v r. 1917, z pozůstalosti dr. V. Písky. -- Máme zajímavý dokumentární materiál o smrti por. V. Koreše a gen. V. Luži v Hřišti za 2. války /2. října 1944/.

Zajímavá a dnes už také historická fotografie z roku 1980. V Cholmondeley parku v Anglii se sešli tři přátelé: zleva plk. let. R. C. Hockey, Sláva Šulc od čs. pozemních jednotek a pplk. gšt. a známý čs. letec Tomáš Vybíral. Plk. Hockey pilotoval za války anglické letadlo /většinou typu Halifax/, která vezla na území tzv. Protektorátu čs. parašutisty, včetně Kubíše a Gabčíka. Pplk. let. Tomáš Vybíral patřil k elitě našich letců v Anglii za války a zemřel tamtéž 21. února 1981 jako exulant. Snímek je z archivu Slávy Šulce.

CZECHOSLOVAK (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

KAMPELIČKA

740 Spadina Avenue, Toronto, Ontario M5S 2J2 (roh Spadina a Bloor). Tel.: (416) 925-0557

24 HODINOVÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA

American Express
Travellers šeky
BEZ POPLATKŮ!

- Dlouhodobé vklady
- Denní úrokové vklady
- Speciální vklady
- RRSP
- RHOSP

- Hypotéky
- Osobní půjčky
- Speciální půjčky na nová auta
- Line of credit
- Šeková konta bez poplatků za šeky

Přijďte, pište nebo volejte pro podrobnější informace.

Řešení hodiny: pond. a pátek 10-7, út. až čtvrtek 10-5, sobota 10-1.

Dr. Mikuláš Ferjenčík:

Důvěřoval president Dr. Eduard Beneš Stalinovi?

"Hlas národa"

Od samého začátku svého pobytu v exilu pozorují u mnohých našich jinak rozumných lidí, že obviňují skoro ze všeho, co nás po 2. světové válce potkalo, presidenta Dr. Beneše, a hlavně mu předhazují, že důvěřoval Stalinovi. Toto obvinění je různého stupně - od poznámek, že se dopustil svého největšího omylu, že přespřáhl důvěřoval Stalinovi a Gottwaldovi - až po nadávky: Beneš byl darebák, zrádce atd. Jako důstojník Čs. armády jsem neměl volební právo. Přisahal jsem věrnost Republice a poslušnost nejvyššímu svému veliteli presidentovi (ještě T.G. Masarykovi). Tedy můj nejvyšší velitel pres. Beneš byl darebák a zrádce? Nedivte se, že jsem všechny tyto poznámky v exilu nelibě snášel. Uražely a cítil jsem, že se mu křivdí, a že konec-konců vrhají i nepěkné světlo na všechny nás - Čechy a Slováky. Dával jsem si často otázku: pro Boha, co jsme to za lidi a za národ, který takto špiní a kydá hnůj i na svého voleného presidenta, na člověka, který celý svůj život věnoval svému národu a své vlasti. Což nebyl jeden z té trojice, která má nespornou zásluhu na tom, že jsme po první válce dosáhli konečně toho, o čem předkové po více než tisíc let marně usilovali? Mít svůj stát a samostatnost! Dodnes tento stát existuje a národ žije ve svých starých, historických hranicích i když pod nedobrovolným panským Sovětů. Až se stvůra sovětského komunistického imperialismu jednoho dne rozpadne - (což nebude už tak dlouho trvat jako trvala jeho rozpínavost) - Československo bude opět samostatným a svobodným státem Čechů a Slováků, bez odštědivé síly německví.

Nějak rychle zapomínáme co nám hrozilo v případě vítězství nacistů. Totální likvidace Čechů, které vráží hluboký klín do německého „životního prostoru“, a částečné vystěhování českého a slovenského obyvatelstva z Moravy i ze Slovensku někam na Sibiř. Zapomínáme na Mnichov, kde se rozhodovalo o nás bez nás. Mnozí tvrdí, že jsme měli spojence Francie, Anglie i Sovětů. Byla by to bývala sebevražda s tehdy nepřátelským Polskem a Maďarskem v zádech spojená s nepředstavitel-

ným vyvražďováním českého i slovenského obyvatelstva, s totálním ničením českých měst - včetně Prahy - (Goering přece vyhrožoval, že pošle 800 letadel na zničení Prahy, vzpomínáte si?) Co měl v této situaci Dr. Beneš dělat? Čekat na Hitlera, který jej nenáviděl ze všech lidí na světě nejvíce? Volil, jako svobodně volený president, že bude pokračovat v boji na půdě Anglie. Nebyl to lehký úkol, věst boj a sestavovat exilovou vládu při různorodých tendencích našich tehdejších exilových reprezentantů. Jeho vládu nakonec uznávala Amerika, Anglie i Sovětský svaz.

Jen si představte a srovnávejte, co by to byl dnes za úkol sestavit Československou exilovou vládu, která by nás všechny exulanty reprezentovala a uspokojovala! Vyčítat Benešovi, že bylo nespravedlivé, když po válce byli kolaboranti s Němci voláni k zodpovědnosti? Není to matení smyslů? Jak tedy ten Beneš vlastně zradil? Tím, že důvěřoval Stalinovi, a že se nechal oklamat a podvést? Kde jsou zde nějaké jasné důkazy, že mu skutečně důvěřoval? Ostatně... koho Stalin nepodvedl a neoklamal? Západní spojence i ruský národ, a Sověti to dělají drze dodnes a budou klatat a podvádět Západ i své satelity nadále. Dá se to kvalifikovat jako zrada, když Beneš viděl, že se nemůže spoléhat ani na presidenta D.L. Roosevelta, který souhlasil se vším, co Stalin chtěl, bez nejmenšího odporu, v přítomnosti svých rádců, vyloučeného komunisty Algera Hisse a Sověty placeného agenta Deana Achesona? Nemohl se spoléhat ani na Trumana a na Churchilla, ani na jeho nástupce krajně liberálního labouristu Attleeho, když se snažil se Stalinem uzavřít smlouvy a dohody jen aby zachránil aspoň nějakou svobodu a svobodnější život pro lid Československa? S kým měl jednat než s mužem, v jehož rukou najednou ležel osud Československa? Nebyl pozván ani na Jaltu, ani do Teheránu, ani do Potsdamu, kde se jednalo podobně jako v Mnichově - o nás sice, ale bez nás.

O tom, že si byl Dr. Beneš plně vědom celé kritické situace, přesvědčilo mne několik prožitých událostí; tak například tato z května 1944 z hotelu National v Moskvě, kde bydlela a kde se stravovala většina našich delegátů mimo moskevských. V jedné seděl Prokop Drtina (spisovatelem jménem Pavel Svátý) s hlavou skloněnou a ponořenou do dlani. Nedalo mi to. Sedl jsem si k němu a ptal jsem se jej, jestli

mu je špatně. Odpověděl mi přímo slovy: „Dali nám nůž na krk. Gottwald přišel s hotovým programem příští čs. vlády a řekl: Podepsat, anebo se můžete vrátit do Londýna. My novou vládu Československa sestavíme i bez Vás, jako to udělali Poláci.“ Na můj dotaz, zda je to možné, mi prof. Drtina odpověděl: „Ano, je to možné, mohou to udělat.“ „Co budete dělat dále?“ ptal jsem se jej. Odpověděl: „Máme dvě možnosti: podepsat, anebo hodit flintu do žita a vrátit se do Anglie, tj. do nového exilu. Doufáme, však, že po této válce musí být přece sjednán a uzavřen nějaký mír, v důsledku kterého by se museli Sověti stáhnout za své původní hranice.“ Nepochybuji ani v nejmenším, že Drtina tím také tlumočil názor presidenta Dr. Beneše.

Po volbách v roce 1946, když jsem pod tlakem politické krise na Slovensku (trvala 6 neděl) - na naléhání Dr. Lettricha přijal nejnenáviděnější funkci povereníka vnitra na Slovensku, chodil jsem téměř každých šest neděl referovat presidentovi o bezpečnostní situaci na Slovensku. Naposledy se tak stalo v polovině ledna 1948, kdy jsem mu přečetl svůj pečlivě připravovaný referát o přípravách komunistů na násilné převzetí moci ve státě ještě před předpokládanými volbami v květnu. President mlčel a přemýšlel. Nezbylo mi než vstát a odebrat se ke dvětem. Nedalo mi to však, přímo jsem se presidenta zeptal: „Co budeme dělat, pane presidente?“ Podíval se na mne, chvíli mne měřil svým zkoumavým zrakem a pak řekl mi doslovně: „Budeme se bránit, generále, připravte se na to!“ Ptal jsem se jej tedy ihned, mohl-li toto jeho rozhodnutí sdělit některým povolaným osobám, jako Dr. J. Lettrichovi, předsedovi Slov. národní rady, Dr. Hřebíkovi, předsedovi branného výboru a starostovi Sokola, gen. Píkoví a gen. Hasalovi. President souhlasil. Naposledy jsem se jej pak ještě tázal, zda mu bude možné takový rozkaz armádě dát s ohledem na situaci, že každý jeho krok a čin jsou pravděpodobně úzkostlivě sledovány tajnou policií. Řekl mi, že s tím je počítáno.

Není snad nutné, abych uváděl podrobně další události.

Jezd. učiliště v Pardubicích, 1934: zleva - škpt. M. Ferjenčík a škpt. J. Štín.

spojené s resignací demokratických ministrů 20. února 1948: výzvu Gottwalda na založení akčních výborů, náhlý příjezd V.A. Zorina do Prahy, obsazení místností a tiskáren, Strany národně socialistické, Slovenské demokratické a Strany lidové, komunistickou policií ministerstva vnitra. Pod tlakem těchto událostí a hrozby přímého zákroku Sovětů, president přijal demisi nekomunistických ministrů. Gottwaldovi se podařilo udržet ve vládě nutnou většinu a pomoci t.zv. Národní fronty provést únorový komunistický puč. Už před volbami v roce 1946, kdy skutečnou vládu Československa ještě nebyla ani řádně volená vláda, fungovala jen t.zv. vláda Košická s dosud nevoleným presidentem. Ano, již v této době neomezené vlády Národní fronty, v níž politické strany doplňovaly „jednotné masové organizace“ - jako Revoluční odhodové hnutí, svazy mládeže, svazy rolníků a odbojářů. Zvláště URO (pozdější ROH) se stalo prodlouženým ramenem KSČ pod vedením kameníka Antonína Zápotockého. Na potvrzení mého výroku o neomezené vládě Národní fronty uvádím: při jednom zasedání vlády (t.zv. Košické) měl Jan Masaryk již dost výroku: Národní fronta se usnesla“ (což znamenalo, žádné dotazy, žádná debata, prostě usnesení přijmout a hotovo) - tak povstal, obrátil se na gen. Hasala (ministra dopravy) a na mne (stát. tajemníka MNO) - nepolitické členy vlády, a řekl nám nahlas přede všemi:

„Generálové, pojďte se vyčurat, jsme zde zbyteční.“

O poměru amerických presidentů Roosevelta a Trumana ke Stalinovi svědčí projev člena amerického kongresu B. Carroll Reece z Tennessee v domě reprezentantů dne 19. března 1951 (Congress Record pp A 1564 to A-1568):

„We could have easily gotten to Berlin first. But our troops were first halted at the Elbe. They were then withdrawn from that river in a wide circle - far enough westward to make Stalin a present of great ZEISS optical and precision instrument works at Jena, the most important V-1 and V-2 rocket laboratory and production plant in NORDHAUSEN, and vital underground jet plant in KAHLA. Everywhere we surrendered to the Soviets intact thousands of German planes, including great masses of jet fighters ready for assembly, as well as research centers, rocket development, scientific personnel, and other military treasures.“

Nám se jen vtírá nezodpovědná otázka: Proč se tak stalo? Proč to oba američtí presidenti dovolili? Jak se to mohlo stát, že Stalinovy plány s východní a střední Evropou neprohlédli? Nedivme se příliš! Vždyť téměř o dvacet let později neprohlédli US politici ani záměry Moskvy s Castrem na Kubě! Kdyby je bývali prohlédli, nemusela mít dnes Amerika starosti v Nikaragui, ani v Salvadoru, ani ty, které hude musí řešit, nezastaví-li rozpínavost komunistů nyní, na svém tředoamerickém zápraží.

K OSMDESÁTCE ZNÁMÉHO ČESKÉHO RESTAURATÉRA JAROSLAVA VAŠATY Z NEW YORKU

V úterý 24. září t.r. se dožil osmdesátí let Jaroslav Vašta, známá osobnost československého veřejného života doma i v exilu. Hotelový a restaurační podnikatel, výtvalý podporovatel každé národní kultury a politické činnosti, vlastenec a demokrat, především pak dobrý člověk, je v New Yorku znám každému krajanovi. Svou houževnatou pílí, organizačním talentem a odbornými znalostmi se vypíracoval na jednoho z nejúspěšnějších podnikatelů ve svém oboru. Už v Praze na Václavském náměstí vybudoval známý „Automat Vašta“ a byl až do února 1948 nájemcem a provozovatelem největšího pražského restauračního a kavárenského podniku „Reprezentanční dům“. Byl váženým pražským občanem, oblíbeným hostitelem a soustředil kolem sebe řadu významných přátel ze života kulturního i politického. Za války byl důležitou spojkou a podporovatelem odbojových organizací. Byla to hra se smrtí, protože byl stále na očích nacistických okupačních úřadů a Gestapa. Za jeho odbojovou činnost se mu dostalo uznání přímo od presidenta Beneše, který po návratu do Prahy mu

osobně přišel poděkovat.

Po válce se Jaroslav Vašta zapojil do politického života v rámci nár. socialistické strany a stal se předsedou Zemského národního výboru v Čechách. Tak, jak byl ostře protinacistický, tak byl také ostře protikomunistický. V jeho bytě se scházeli a radili politici a vojáci, když se schylovalo ke krizi a střetnutí s komunistickým násilím. Proto také po únoru 1948 musel s celou rodinou - s manželkou a dvěma dcerami - opustit republiku. Uchýlil se nejprve do Londýna, kde začal od píky. Stal se nájemcem Národního domu na Westendu a vybudoval v něm chvalně známou restauraci. Jeho cílem však byla Amerika, kam vyemigroval v listopadu 1951; nejprve do Chicaga a pak do New Yorku.

Jarda Vašta se vždy zajímal a zajímá o všechno co souvisí s československým kulturním a politickým životem, avšak svou účast a svůj vliv nikdy neuplatňoval prostřednictvím funkcí a publicity. Svou srdečností, dobrotou a společenskou hodností si získal oprávněný a zasloužený respekt československé i americké veřejnosti. V krajském New Yorku si nakonec vytvořil okruh dobrých a oddaných přátel mezi něž patří také Rafael Kubelík a Dr. Karel Steinbach. Kéž nám ho Bůh v této dobré pohodě a zdraví ještě na dlouhá léta zachová. "HN"

Blahopřejeme

Dr. Mikuláši Ferjenčíkovi

Generál Dr. Mikuláš Ferjenčík, býv. předseda Čs. národní rady americké, žije nyní na odpočinku v rodině své adoptivní vnučky ve státě Kolorado. Přesto však nezahálí, srovnává svůj archiv, dopisuje věci, které nemohl v Chicagu pro samou práci dokončit a mimo jiné připravuje do tisku své dávno slovensky rozepsané „Svědectví

o Slovenském národním povstání“, v němž vydává skutečné osobní svědectví o Stalinově zradě a čs. komunistů na spontánním odboji slovenského lidu proti Hitlerovu nacismu.

V oblasti amerického politického života působí stále v organizaci „Republican Presidential Task Force“, jímž je dlouholetým členem. Za nedávno prokázané informační služby o proradnosti Sovětů, mu president Reagan poděkoval.

Z OKUPOVANÉHO ČESKOSLOVENSKA

Čs. režimní tisk přináší občas články, které líčí osudy "ztracených synů a dcer národa" na Západě v černých barvách, aby se odradili ti, kteří na odchod pomýšlejí. Tento článek vyšel v "Halo sobota" koncem června 85:

Kult bohatství, který byl ještě před odchodem z vlasti magnetem, rychl rychle šedne a mnozí by se rádi vrátili, kdyby se nestyděli a neměli strach. Pocit strachu je však už na cestě za zlatou bludičkou už neopustí.

Doma nechali rodiče, děti. V jejich domácnostech se střídá radost nad tím, že se to povedlo s docela obyčejnými starostmi a smutkem. Jen když přijde dopis z „venku“ se na chvíli zdá, že je to v pořádku. Brzy však znovu začne hlodat červ nedůvěry. Ale před druhými lidmi se o tom nemluví. A nedůvěra roste úměrně s počtem dopisů, ve kterých emigranti žádají své příbuzné o zaslání těch nebo oněch věcí.

Zeptali jsme se pracovníků celní správy co všechno se posílá za hranice.

Naše celní úřady musejí vyřídít neuvěřitelné množství žádostí o povolení vývozu věcí, které posílají příbuzní emigrantům do zahraničí. Jen malé procento žadatelů posílá těm, kteří si v cizině slušněji žijí věci, které nejsou nutné k životu. Je to poněkud broušené sklo nebo jiné, typicky československé výrobky, které mají být připomínkou, nebo chcete-li náhražkou ztracené vlasti. Také české potraviny zřejmě chybí mnohým „ztraceným synům a dcerám," protože v seznamu se hromadně vyskytují žádosti o knedlíky v prášku, chléb v prášku, sušené houby i křižaly „z naší zahrádky“.

Většina žádostí je už svým obsahem více než naléhavá. Listujete-li v těch kupách papírů, utváříte si současně i obraz života těch, kteří neuváženi, nebo také uváženi opustili vlast. Potřeba těch nejobyčejnějších věcí, bez nichž se v domácnosti jen těžko obejdu, svědčí o tom, jak jejich představy o ráji v kapitalistických zemích mizí. Doma nad těmito předměty ohrovovali nos, dnes jsou rádi, že je dostanou, i když se značkou Made in Czechoslovakia.

Povlaky, prostěradla, ručníky, dětské tapiaky, rukavice, boty, utěrky, příbory, levné přikrývky — mohla bych jmenovat ještě dlouho. Doma se jim nezdálo provedení, barvy, vzor, chyběla módnost. Listovali v katalogích zahraničních obchodních domů a vzdychali — to je něco jiného. Dnes jim v kapitalistickém ráji chybí peníze i na to základní. Jsou zadlužení, i když si byt zařídili co nejprostěji. A splátkový systém je na Západě dobře promyšlený a hlavně obezřetný — nedá se obejít ani odložit.

Není pro celníky nic neobvyklého, když se do NSR, kde obchody nabízejí tak lákavé zboží, posílají obyčejné české přezuvky nebo do Kanady hoblík. Mnohé žádosti nic nezakrývají. Mám před sebou žádost, ve které odesílatel prosí o povolení vývozu do USA tří dětských košílek a tří pyžam. Jsou určeny pro rodinu, ve které byly mimořádné výdaje spojené s nemocí. Navíc se rodina musí stěhovat do vzdálené oblasti USA. V jiné žádosti je uvedeno 20 kusů obnošených dětských věcí a jedna přikrývka PAN. Přikrývky jsou zvláště žádoucí, mnohdy je to starší Larisa nebo ještě levnější druh. Jiný žadatel chce poslat do Kanady dvě prošívané deky. Chce se tak odvděčit svým hostitelům, „kteří se o něj při návštěvě starali, i když sami nemají prostředky.“

Ani v San Franciscu nemají zvlášť přívětivý vztah k novým přistěhovalcům a ti budou rádi, když jim někdo z Československa pošle froté ručníky, starší deku a pár utěrek. Trochu paradoxně vyhlíží žádost o zaslání tří párů starších bot v ceně 200 Kčs do Itálie. Na Nový Zéland zase poputuje zásilka s dětskými botami, bačkarami, teplákovou soupravou, pyžamem a manžestrovými džíny. Do NSR rukavice, ponožky, punčocháče, ručníky a utěrky.

Jedna ze žádostí není sice pozoruhodná cenou zasílaných věcí, ale přesto mi utkvěla v paměti. Jde o zaslání 30 cm sypkoviny, zahradnických nůžek a kastrůlku, jako náhradu za věci, které žadatelka při své návštěvě ve Švýcarsku poškodila. Žádost za žádostí, a až na nějaké výjimky, vždy stejný obsah — do USA starší svetr a pánská košile, do Švýcarska povlaky na dvě postele, froté ručníky a utěrky... Jak je vidět, ne všichni emigranti jezdí v Rols-Royci, ne všichni sedí v houpacím křesle a při pohledu na modré moře z terasy přepychové vily popíjejí skotskou whisky. O tom svědčí i balíčky, které k nám přicházejí z jejich strany. Většinou nejsou veliké a téměř vždy obsahují obnošené šaty, se kterými si jejich bývalý majitel ani nedal tu práci dát je vyčistit. Snad proto, že i čistírna se musí platit, nebo že to vůbec přijde levněji.

Magnetofonový pásek, který byl do Československa zaslán, není určen pro fanouška nahrávání, ale je na něm záznam, který vypráví při-

buzným ústy jednoho, který kdysi věřil na zázraky, o tvrdosti života v zemi, kde nyní žije. Pracuje v sobotu i v neděli a nic se a na tom nedá změnit. Nikdo by se ho nezastal a jen by uvolnil místo deseti jiným, kteří na něj čekají. Bojí se vrátit, bojí se tak žít dál.

Byli však i takoví, kteří se vrátili. Celých patnáct let šetřili peníze na tento návrat. Někteří zase zvolili jinou cestu — ta však většinou návratu nemá. Aby získali vytoužený blahobyť, někdy však také jen proto, aby vůbec mohli žít, pašují drogy. Není výjimkou případ, kdy namísto vytouženého bohatství přišla smrt. Gangy pašeráků s drogami nejsou pensionáty a způsoby jsou drsné.

V USA má být uveden v platnost nový zákon proti přistěhovalectví, který se bude vztahovat i na ty, kteří již občanství mají. V praxi to znamená, že rodilý Američan je občan číslo 1 — všichni ostatní, i když občané USA, budou stát o několik stupňů níž. A tak je zřejmé, že naše celnice budou do budoucna stále více zaplavovány žádostmi o povolení vývozu věcí, které byly kdysi pro někoho úplnou samozřejmostí.

MIRKA BERDYCHOVÁ

ZAJÍMAVOSTI

O lásce

Nic nemůže zabránit tomu, aby žena nebyla milována dvěma muži, a muž dvěma ženami.

ZÁKONÍK LÁSKY Z XII. STOLETÍ

Nevím co od tebe očekávám. Čekám zázraky.

ANAIŠ NIN

Láska začíná tím, že se člověk cítí osamocený, a končí tím, že člověk touží být osamocený.

ALEXEJ TOLSTOJ

Když tě miluji, co je ti po tom.

GOETHE

Kdybychom čekali na setkání s ideálem, strávili bychom celý život v čekárně.

PITIGRILLI

Láska je touha po kráse.

TASSO

Jinak voní seno koním a jinak zamilovaným.

LEC

Když člověk ví proč miluje, tak nemiluje.

JESENSKÝ

Milovat a být rozumný nemůže ani bůh.

PUBLIUS SYRUS

Láska je to, čemu se říká mléčná dráha, zářivá to spousta, vytvořená tisíci drobnými hvězdami, z nichž každá bývá mlhovinou.

STENDHAL

Jestli je to zločin takhle milovat, miluji zločin a jsem nevinna proti své vůli. Jestliže trpím, není to proto, že jsem tyto hříchy spáchala, nýbrž proto, že je už nemohu páchat.

HELOISE

Dobře, žeš přišla. Už jsem se zalekl, že je svět bez lásky a bez rusálek.

BIEBL

ČÍM JE DVACÁTÝOSMÝ ŘÍJEN PRO NÁS V ZAHRA NIČÍ ?

- SYMBOLEM — slavné minulosti
- SVĚDECTVÍM — výsledků práce, bojů a obětí generací v zápa sech o život ve svobodě osobní - národní a státní
- VÝZVOU — k boji s dnešním zlem držícím ČECHY a SLOVÁKY v područí v jejich vlastní zemi
- ZDROJEM VÍRY — ve vítězství civilisace, v níž stát slouží člověku
- PŘÍKLADEM SÍLY — myslí a srdcí milionů lidí, kteří se nikdy nesmířili s přechodnou tyranii
- HVĚZDOU NADĚJE - v rostoucí sílu svobody lidu dnešní a příštích generací

Bata Footwear
Division of Bata Industries Limited
Batawa, Ontario K0K 1E0

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRAŇÍČÍ

V květnu t.r. zemřel v Austrálii aktivní krajan ing. Stanislav

Pokorný, 75. Narodil se v Oslavicích u Velkého Meziříčí a za války byl ve skupině gen. Luži. Hlásil se k čs. republikánskému hnutí v Austrálii. -- Toník Cífků hledá přítele z mládí Vlastu Bajzu. Působil v brandýském kraji za stranu nár. soc. a po únoru 48 byl údajně vězněn v Jáchymově. -- Red. Josten si vzpoměl, že znal cukrárnu p. Tomana v Ostrově na ulici v Praze a jejího majitele, když jako mladý účetník pracoval pro firmu Synek v Karlíně a psal do "Cukrářských Listů". Přesl pak do "Lidových novin", kde od r. 38 byl stálým členem denní redakce. -- Red. Josten se pochlubil, že se stal dědečkem. /Gratulujeme! -- Syn degradovaného pplk. let. Zbyňka Čeřovského, Thomas, žije v Houstonu, Texas. -- Luboš Šrámek, který se narodil v Alžírsku, odešel z Č. Budějovic do Francie a usadil se v Sarzeau, kde dokončuje pilotní výcvik na sportovních letadlech. Jeho koníčkem je stavba plastikových modelů čs. letadel do r. 48. -- Inž. Z. Jakobi píše, že 100. výročí založení firmy Daimler-Benz ve Stuttgartu /kde pracuje/ bude slavné. -- "Nár. Politika" oznámila, že připravuje druhé vydání knihy "Velký Skluz" od Ivana Svitáka. První vydání je zcela rozebráno. -- Poslední "Kosmas" měl studii o Leopoldu Svitákově, to jest o veteránech z Kopřivnice. -- Am. senátor Bob Doyle měl v senátu zajímavý projev o svých dojmech z nedávné návštěvy ČSSR. Materiál nám dal k dispozici Jan Kuncíř ze South Paris, Maine. -- V San Francisku se usadil Vladimír Kříž, 37, spisovatel a novinář, který pracoval pro čs. rozhlas v Brně a odešel na západ v srpnu 1984 se svou manželkou Jarmilou. O jeho útěku vyšel článek v rakouském časopise "Vienna Life" pod názvem "The Kříž Caper", kde se popisuje, jak mu pomohl "diplomatický pas" samostatného vévodství Hutt River v Austrálii. V Jugoslávii byli Křížovi uvězněni, ale později deportováni do Rakouska! -- Koho zajímá dění v JAR, může si objednat informativní nepravidelný občasník "Našinec", P.O. Box 27713, Sunnyside 0132, RSA. -- Přípravu na 6. Slet Čs. Sokolstva v zahraničí v Curychu v červenci 86 pokračují zdárně. Vyšlo 5. číslo "Sletových zpráv", které řídí R. Fiala, Stauffacherstr. 222, 8004 Zürich. -- V Aarau zemřel známý Sokol Slávek Berg. -- Pohotový je "Zpravodaj z Washingtonu", 6716 Lamont Dr., Lanham, MD. 20706, USA. -- Krajané ve Washingtonu plánují stavbu kulturního a společenského střediska. -- V Denveru, CO byla sloužena na počest sv. C. a M. slavná česká mše za účasti 150ti krajanů a jejich přátel. -- V L.A. budou mít 27. 10. Moravský Festival. -- Na počest 35. leté pracovní oddanosti p. V. Jeřábka pro AFCA byl v NY uspořádán oběd. Mezi účastníky byl dr. A. Klimek, MUDr. J. Steinbach, Rev. Svoboda a dr. Ján Papánek. -- V Austrálii pokračuje snaha o vytvoření Přípravné vlády ČSR v zahraničí. -- V Ellwangen, NSR, došlo k rozkoilu mezi J. Kusým a jeho přáteli a R. Krempem a jeho přáteli. -- Labem křtěný býv. plavec a skokan Karel Kaplánek, rodák z Litoměřic, oslavil v USA "75". -- Čtenář nás upozornil, že plzeňský soc. dem. časopis se jmenuje "Nová Doba", nikoliv "Nová Svoboda". Román Milana Kundery "The Unbearable Lightness of Being" vyšel nyní jako paperback. -- Hana a Vašek Benešovi /Švýcarsko/ nám poslali pěkný pohled z Jugoslávie, Jaroslav Škarda /Anglie/ zas z Monaka. -- V Chicagu zemřela pí Anna Hřebíková, vdova po starostovi Čs. Sokolstva v zahraničí a do r. 48 v ČSR. -- Zajímavá je kniha "Zklamání v návratu" o Janu Filípkovi z Palm Springs, CA, kterou redigoval L. A. Krátký, 357A Ave. Castilla, Laguna Hills, CA. 92653, USA. -- Jára Kohout vystoupil v srpnu v Clevelandu, Ohio. -- Součkoví /Mnichov/ nám poslali pozdrav ze Španělska. -- První exilové noviny v záp. Německu po puči 48 vydávali přátelé gen. Prchalý /česky/. -- Drahomíra F., t. č. v Rakousku, hledá ing. F. Strelku, který odletěl z Bratislavy letadlem v r. 1950. -- Zajímavé jsou: "Calgarské Listy", PO Box 355, Calgary, Alta. T2P 2H9. -- Zajímá také: "Americké Slovo", 25-20, 14th Pl., Long Island, NY 11102-3557, USA. -- J. Kuncíř nadále burcuje americkou veřejnost.

Koncem září t.r. navštívil Toronto známý americký krajan slovenského původu Vavro L. Ryšavý. Přijel na pozvání paní Adriány Melcerové a jejího syna; oba mu dělali průvodce. Na obrázku je Vavro Ryšavý se svou průvodkyní během návštěvy Mississaugy, kde se sešel mj. s vydavatelem "Kanadských Listů". Vavro Ryšavý je čelným funkcionářem Čs. národní rady americké a Rady svobodného Československa. Žije ve Washingtonu, D.C. Narodil se v Hustopeči, okres Žilina 4. března 1911 a vynikl jako sportovec v Žilině v letech 1928 až 1941. Povoláním byl dentista a čelným představitelem jejich stavovské organizace na Slovensku. Účastnil se příprav na Slovenské národní povstání a po jeho vypuknutí zastával funkci vojenského referenta pro severozáp. Slovensko. Po válce byl činný ve slovenské Demokratické straně a funkcionářem místního a okresního národního výboru v Žilině. Po komunistickém puči odešel do záp. Německa a odtamtud emigroval s prvním transportem do Kanady. V Halifaxu přistál 31. prosince 1948. V r. 1949 zastával funkci jednatele montrealské odbočky Čs. národního sdružení a byl při zakládání tělocvičného jednoty Sokol Masaryk v Montreálu. V roce 1955 se stal kanadským občanem a přestěhoval se do Washingtonu, kde měl řadu přátel. Americkým občanem je od r. 1965. Až do roku 1979 vlastnil moderní Dental Laboratorium a po odchodu do penze demonstruje zubní technologii na Georgetownu univerzitě ve Washingtonu. Je jedním z pilířů našeho krajanového života ve Washingtonu a okolí. Má bohatý archiv vašdných fotografií a některé z nich postupně přineseme v "Kanadských Listech".

Nové i antikvární knihy, časopisy, pohádky, detektivky, naučná literatura, slovníky, kuchařky. Velký výběr gramofonových desek i kazet. Napište si seznamy! Vykupujeme také knihy exilových nakladatelství.

BOHEMIA BOOK STORE
knihkupectví P. Pastrňák
Lindengasse 5, A-1070 Wien

BOHEMIA BOOK STORE
Vl. Strejček
1043 Gurney Drive
Richmond, Ind. 47374
USA

IN MEMORIAM

Z Denveru pod Skalními horami došla smutná zpráva, že tam dne 27. srpna zemřel ve věku 79 let JUDr. František Hradil, býv. advokát, pracovník v Katolické Akademické lize a doživotní čestný starosta Čs. Orla v exilu. Narodil se 14. července 1906 v moravské vsi Soběchleby u Lipníka nad

Bečvou, za 2. světové války byl pronásledován Gestapem a po únoru 48 jen o vlas unikl komunistické policii. Přes záp. Německo emigroval do USA a po několika zastaveních jinde se usadil v Denveru, Colorádo, kde se věnoval průmyslovému podnikání. Vždy chtěl žít na zdravém vzduchu a blízko hor. V posledním dopise z 22. ledna 85 "Právu Lidu" se zmínil, že dobře spolupracoval se sociálními demokraty, zvláště s Václavem Majerem. Jeho dlouholetý přítel Toník Cífků nám sdělil, že na pohřbu dr. Hradila byli 4 kněží.

Už na to nemysli ČSSR

Čelek: sedíme na židli s hlavou svěšenou. Počítelek: sedíme na židli s hlavou svěšenou a rukou si podpíráme čelo. Podotek: sedíme na židli s svěšenou hlavou, podpíráme si rukou čelo a nezajímáme se o nic kolem. Detail: Díváme se a nic nemůžeme, v očích odevzdání a bezradost. U2 jsme si na filmovém plátně našeho přítelovského zraků tisíckrát, statisíckrát zapakovali ten krátký děj, který se nám stal tak osudným. Tisíckrát, statisíckrát znova prožíváme ten krátký dějovou úsek našeho života obdivovat si toho, že nic na něm nemůžeme změnit a nezměníme. Jak rádi bychom vrátili čas nazpět, aby se všecko počínalo znovu, jak rádi bychom pro takový časový nárat ohlédli ustecko, co můžeme, to, bohužel, nemožné. Tímto to dobře, a přece se nedokážeme odtrhnout od bludného kruhu myšlenek, nedokážeme se odvolat ze svého místa v kině, kde sami sobě promítáme nervy drásající film. Je to představa, že non stop. A patrně bychom sami sebe tím nedáváním filmem úplně udolali, putně bychom v onom hrozném kině s nepřetržitým provozem klesli myšlením. Kdyby — kdyby se nakonec docela vše at kdesi úplně usadilo neotevřenou novou východ. Kdosi jde kolem sedadel, kolem prázdných řad až k nám, přistoupí iše k naší sklápěcí židli, chvíličky mlčky postojí, pak položí ruku na naše rameno a zašeplá: Už na to nemysli... Kdosi nás odvádí z kina pryč a znova šepká: Už na to nemysli... A my se necháme odvést — a do našich myšlenek ustoupí něco jako zář jitrního úsvitu.

GEORGE J. B. DANES, B.A

Kupujeme a prodáváme nemovitosti.

Specializace Scarborough a východní Toronto.

685 Markham Road Office: 439-1660
Cedar Heights Plaza Residence: 266-1659